

РЕШЕНИЕ

№ 2691

гр. София, 24.01.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 40 състав,
в публично заседание на 12.12.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Диляна Николова

при участието на секретаря Евелина Пеева, като разгледа дело номер **7699** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по жалба на П. Г. И. – непълнолетен, действащ със съгласието на своите родители Г. И. И. и М. Ц. Б. – И., срещу Заповед № РД-13-2052/23.07.2024г. на директора на Националната природоматематическа гимназия „А.. Л. Ч.” /НПМГ/, в условията на евентуалност – срещу решението за класиране на учениците, подали заявления за преместване за учебната 2024/2025г., обективизирано в Протокол от 22.07.2024г.

Жалбоподателят оспорва заповедта и решението като незаконосъобразни. Посочва, че със заявление вх.№ РД22-1248/13.11.2023г. по описа на НПМГ е заявил желание да бъде преместен като ученик в профил „Математически” с разширено изучаване на немски език в НПМГ при наличие на свободно място. През м.юли 2024г. в училището била проведена процедура по подбор на кандидати за свободно място в IXб клас, профил „Математически” с разширено изучаване на немски език. Актът за откриване на процедурата се твърди, че не е публикуван, поради което останал неизвестен за жалбоподателя, респ. той нямал възможност да участва в нея с ново заявление, същевременно това, подадено на 13.11.2023г. не било разгледано. Наличието на свободно място също останало неизвестно за оспорващия поради липса на публикация и разгласяване от страна НПМГ, респ. РУО С.-град. За състоялата се процедура разбрал от публикуван протокол за класиране от 22.07.2024г.

В съдебно заседание изложеното в жалбата и направеното с нея искане се поддържат

чрез пълномощника Г. И., който мотивира, че в хода на съдебното производство не е доказано спазване на чл.104, ал.2 от Наредба № 10, която норма изисква обявление на две места и в тридневен срок от освобождаване на мястото. Ако то е освободено на 11 юли, както твърди ответникът, според него това не съответства на чл.109 от наредбата, според която ученикът се счита преместен в новото училище от датата, посочена в заповедта на директора на приемащото училище. Представената служебна бележка от Американския колеж, счита, че не изпълнява тази функция, тъй като единствено обективира предложение с дата 25 юни, а от друга страна не е заповед по чл.109 от наредбата. С оглед това намира, че към 15 юли не са били налице предпоставки за провеждане на процедура по подбор за заемане на освободеното място. От друга страна по отношение класирането на заинтересованата страна били допуснати редица нарушения като заявлението за преместване не било подадено от ученика със съгласието на неговите родители, а от неговата майка, което според жалбоподателя представлява нарушение на Закона за лицата и семейството. Ответникът не дал указания за приподписване на заявлението, а счел същото за редовно. Ответникът също така, не отчел суспензивното действие на подадената жалба и липсата на допуснато предварително изпълнение, и предприел действия по записване на ученика, класиран на първо място. Намира, че оспорената заповед е издадена при превратно упражняване на власт с цел създаване на ограничителни условия за свободно участие на кандидати и охраняване на интересите на заинтересованата страна, като едно от тези ограничителни условия е краткият срок за подаване на документи, за да бъде ограничена възможността за узнаване на това обстоятелство от широк кръг лица. Възражава срещу прекомерността на заплатеното адвокатско възнаграждение.

Ответникът по оспорването, чрез адв.Н., в писмен отговор на жалбата обосновава възражение за недопустимост на същата поради липса на правен интерес – с оспорената заповед само се нареждало записване на класирания на първо място кандидат, жалбоподателят не участвал в процедурата и не е подал заявление за участие. В условията на евентуалност са мотивирани съображения за неоснователност на жалбата, които се поддържат в съдебно заседание от адв.Н.. Твърди се, че процедурата е проведена стриктно, при спазване на всички нормативни изисквания като със заповедта за откриването ѝ не са въведени критерии, изключващи жалбоподателя или ограничаващи правото му на участие, а подаденото през м.ноември 2023г. заявление не е следвало да бъде разгледано, тъй като е подадено извън сроковете – преди издаване на заповедта, с която е обявено наличието на свободно място. Дори да не се възприеме тази теза ответникът твърди, че това заявление не отговаря на изискванията, тъй като по обективни причини към него не са приложени документи, които могат да бъдат издадени само след завършване на 8 клас. По отношение спазване на изискуемия срок и надлежното оповестяване на съобщението за налично свободно място се аргументира с обстоятелството, че са подадени шест заявления, които са разгледани от комисията. Претендира разноски по представен списък.

Заинтересованата страна Н. Г. П., чрез своята майка Р. С., моли за отхвърляне на жалбата, намира проведената процедура за законосъобразна.

Прокурор от Софийска градска прокуратура, редовно призована, не взема участие в производството по делото и не изразява становище по законосъобразността на оспорения акт.

Съдът, като се запозна с изложеното в жалбата, становището на ответника и доказателствата по делото, намира за установено следното от фактическа и правна страна:

Страните не спорят и от доказателствата по делото се установява, че през учебната 2023/2024 година жалбоподателят е ученик от 8Е клас в Националната финансово-стопанска гимназия в [населено място], Столична община, профилирана паралелка „Икономическа информатика” с разширено изучаване на немски език, с предмети и хорариум по тях, посочени в справката на л.8 по делото.

Не се спори между страните и относно обстоятелството, че от родителите на жалбоподателя на 13.11.2023г. е подадена молба до директора на НПМГ, заведена с вх.№ РД-22-1248, с която са изразили желание при възможност синът им да бъде приет /преместен/ и записан като ученик в НПМГ в профил „Математически” с разширено изучаване на немски език, при наличие на свободно място.

На 11.07.2024г. до НПМГ по електронна поща е изпратено писмо от В. И., с приложена служебна бележка за предложено място за записване и копие от заявлението за преместване в Американския колеж за учебната 2024 – 2025 година на Я. А. К., в която връзка е поискано предоставяне на необходимите документи за преместване, а именно удостоверение за преместване, удостоверение за завършен 8 клас, копие от лично дело и копие от учебния план за 8 клас.

Видно от Служебна бележка изх.№ 0197/25.06.2024г. по описа на Американския колеж, вх.№ РД-22-6481/12.07.2024г. по описа на НПМГ, същата се издава на Я. А. К. в уверение на това, че ѝ е предложено да се запише като ученичка в 9 клас на Американския колеж за учебната 2024 – 2025 година като служебната бележка послужи пред НПМГ за издаване на удостоверение за завършен 8 клас и необходимите документи за преместване на ученика. Приложено е и заявление от А. М. К. в качеството му на родител на Я. А. К. до президента на Американския колеж в С. Я. К. да бъде преместена в това училище въз основа на резултатите от изпита за прием след 8 клас за настоящата учебна година.

От директора на НПМГ до началника на РУО С.-град е изпратен Доклад изх.№ РД-22-2269/15.07.2024г., с който се уведомява във връзка с чл.104, ал.2 от Наредба № 10/01.09.2016г. за организация на дейностите в училищното образование /НОДУО/ за наличието на едно свободно място към 15.07.2024г. в IX б клас, профил „Математически” с разширено изучаване на немски език. Посочено е, че срокът за подаване на документи е до 13,00 часа на 19.07.2024г., както и необходимите документи.

На л.13 по делото е представен скрийншот на електронна публикация за наличие на свободно място и адрес на файла. Като дата на публикацията е отразено 15.07.2024г. По отношение на тази публикация по делото е разпитан като свидетел Д. Д. М., системен администратор в НПМГ, който заявява, че въпросната публикация /л.13 и л.49 – идентични/, е извършена от него по нареждане на училищното ръководство. Датата на публикацията посочва, че се определя автоматично от датата на качване на документа. Потребителското име „Р. Н.”, от което е публикувана информацията посочва, че е на предишния сътрудник, администрирал сайта на училището, което той не е променял, както не е променял и паролата за достъп. Документите били свалени от сайта на училището, когато бил качен протокола с резултатите от класирането, каквато била обичайната практика.

Доказателства, че информацията за налично свободно място е била оповестена чрез

публикация на сайта на РУО С.-град по делото не са представени, въпреки че с определението за насрочване на делото в открито съдебно заседание съдът е указал на ответника, че носи доказателствената тежест да установи спазването на законовите изисквания при издаване на оспорения акт.

Със Заповед № РД-13-2020/15.07.2024г. директорът на НПМГ на основание чл.258, ал.1 и чл.259, ал.1 от Закона за предучилищното и училищното възпитание /ЗПУО/ и чл.31, ал.1, т.2 и т.9 от Наредба № 15/22.07.2019г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти, е определил поименно комисия за приемане на документите за класиране на учениците, определил е срока за подаване на документи за попълване на свободното място – до 19.07.2024г. от 09.00 часа до 16.00 часа /за разлика от посоченото в доклада до РУО, където като краен час за подаване на документи е посочено 13.00 часа/, място за подаване на документите и срок за обявяване на списъка с приетите ученици – 22.07.2024г. до 14.00 часа.

Заявления за участие в процедурата са подадени от Р. С. – родител на Н. Г. П., М. Г. – родител на К. Г. Розенталова, М. С. – родител на К. С. С., В. К. – родител на Б. В. П., Е. Г. – родител на Д. Е. Г. и А. П. – родител на С. А. П..

Тези шест заявления, без заявлението, подадено от родителите на жалбоподателя, са разгледани от комисията, назначена със Заповед № РД-13-2020/15.07.2024г. на директора на НПМГ като е прието, че идентичен „УУП” има само заинтересованата страна Н. П.. Съответно след извършено класиране по показатели „УУП” /училищен учебен план/, брой часове по първи чужд език – немски език, идентичен с изучаваните в НПМГ и успех от завършен последен клас /най-нисък на заинтересованата страна/, е предложено като ученик в IXб клас да бъде записан Н. П.. Резултатите от работата на комисията са обективирани в протокол от 22.07.2024г., заведен с вх.№ РД-22-6880 от същата дата.

На основание този протокол и чл.108, ал.5 НОДУО ответникът издал оспорената заповед, с която наредил Н. Г. П. да бъде записан като ученик в IXб клас на НПМГ за учебната 2024 – 2025 година, считано от 24.07.2024г., както и системният администратор да отрази промените в НЕИСПУО до 25.07.2024г. По делото не са представени доказателства за датата, на която заповедта е оповестена чрез публикуване на съобщение на сайта на НПМГ. Жалбата, по която е образувано настоящото производство е заведена при ответника на 01.08.2024г.

По допустимостта на жалбата:

Съгласно разпоредбата на чл.147 ЗПУО условията и редът за приемане и преместване на учениците от I до XII клас се определят с държавния образователен стандарт за организацията на дейностите в училищното образование, а за учениците в училищата по изкуствата, в училищата по културата и в спортните училища - с наредбите по чл.146, ал.2. Според чл.22, ал.1 ЗПУО държавните образователни стандарти са съвкупност от задължителни изисквания за резултатите в системата на предучилищното и училищното образование, както и за условията и процесите за тяхното постигане, а според ал.2, т.19 на с.р. държавните образователни стандарти в системата на предучилищното и училищното образование са за организацията на дейностите в училищното образование. Съгласно ал.10 на чл.22 ЗПУО, държавният образователен стандарт по ал.2, т.19 се приема с наредба на министъра на образованието и науката съгласувано с министъра на младежта и спорта и с министъра на културата. На основание последната разпоредба е приета Наредба №

10/01.09.2016г. за организация на дейностите в училищното образование /НОДУО/, обн. ДВ, бр.73/16.09.2016г., в сила от 01.09.2016г. Съгласно чл.108, ал.1 от нея учениците се преместват при спазване на следните условия и ред: 1. подаване на писмено заявление от родителите и/или ученика съгласно чл.12, ал.2 ЗПУО до директора на приемащото училище; 2. до три работни дни от получаване на заявлението директорът на училището потвърждава пред родителя възможността за записването на ученика, уведомява писмено директора на училището, в което ученикът се е обучавал, и му предоставя копие на заявлението по т.1; при необходимост от получаване на разрешение по чл.106, ал.3, чл.107, ал.3 и чл.107а, ал.4 тридневният срок започва да тече от датата на получаване на разрешението. До пет работни дни от получаване на информацията по т.1 директорът на училището, в което се е обучавал ученикът, издава удостоверение за преместване и го предоставя на директора на приемащото училище заедно с копие на училищните учебни планове, по които ученикът се е обучавал в класовете в първи и втори гимназиален етап /чл.108, ал.2 НОДУО/. Директорът на приемащото училище до три работни дни от получаване на удостоверението по ал.2 определя със заповед условията за приемане на ученика и информира родителя/настойника и/или ученика. Родителят/настойникът и/или ученикът подписва декларация за информирано съгласие относно различията в учебния план в приемащото училище и необходимите приравнителни изпити, ако има такива /чл.108, ал.5 НОДУО/.

От анализа на посочената разпоредба следва извод, че наредбата не въвежда изискване за подаване на заявлението в определен срок. Страните не спорят, че от родителите на П. И. на 13.11.2023г. е подадена молба, с която е изразено желание за преместване на сина им в НПИМГ при наличие на възможност за това, което съдържание я определя като заявление по см. на чл.108, ал.1, т.1 НОДУО. Така подаденото заявление определя жалбоподателя като страна в производството по издаване на оспорената заповед, съответно като лице, което има право да я обжалва с оглед обстоятелството, че заявлението не е разгледано заедно с другите заявления и жалбоподателят не е класиран за преместване, т.е. при наличие на правен интерес от оспорването.

Въз основа на горното съдът приема, че жалбата е допустима – подадена срещу подлежащ на оспорване индивидуален административен акт, от лице, чиято правна сфера той засяга неблагоприятно и в преклузивния 14-дневен срок, с оглед датата на издаване на акта и датата на подаване на жалбата при съобразяване и на обстоятелството, че ответникът не е ангажирал доказателства за датата на съобщаване на акта.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Като извърши дължимата на основание чл.168, ал.1 АПК проверка за законосъобразност на оспорения акт освен на основанията, сочени от оспорващия, на всички основания по чл.146 АПК, съдът приема следното:

Както се посочи по-горе, разпоредбата на чл.108, ал.5 НОДУО предвижда, че преместването на ученик от едно училище в друго се извършва със заповед на директора на приемащото училище, в случая НПИМГ, съответно нейният директор, който е и издател на оспорения акт е компетентният административен орган. Предвид това не е налице основание за обявяване нищожността на оспорената заповед поради липса на компетентност.

Заповедта е издадена в изискуемата писмена форма, но при отсъствие на

реквизита по чл.59, ал.2, т.4, предл.1-во АПК – в нея не са посочени фактическите основания за издаването ѝ, с което е допуснато съществено процесуално нарушение – накърняване правото на защита на адресата на акта, тъй като страната трябва да има възможност да се запознае с мотивите за издаването му своевременно, за да може да организира защитата си срещу него, а от друга страна мотивите на акта /фактическите основания за издаването му/ са тези, въз основа на които съдът извършва преценка за това дали административният орган е приложил правилно материалния закон. Изискването за излагане на мотиви е гаранция за законосъобразност на акта, което законът е установил за защита на правата и правнозащитените интереси на страните в административното производство и отсъствието им е основание за отмяна на акта. Мотивите не могат да бъдат заместени от посочването на правни основания, тъй като правната квалификация на фактите, дадена от административния орган, не обвързва съда в преценката му по приложението на закона. Мотивите, според т.III от Тълкувателно решение № 16 от 31.03.1975 г., ОСГК на ВС, могат да не бъдат излагани в акта в случай, че предхождат издаването на акта и се съдържат в друг документ, съставен с оглед предстоящото издаване на административния акт като ако административният акт е издаден въз основа на такъв документ, то достатъчно да се приеме, че същият съдържа мотиви и препращането към него. В случая ответникът не е изложил мотиви в оспорената заповед като се е позовал на Протокол вх.№ РД-22-6880/22.07.2024г. за работата на назначената от него комисия за разглеждане и класиране на подадените заявления. Мотивите, съдържащи се в такъв акт, по аргумент от посоченото по-горе, биха могли да изпълнят функцията на мотиви на заповедта. В случая обаче в посочения протокол мотиви не се съдържат. В него е посочено свободното място – IXб клас, профил „Математически” с разширено изучаване на чужд език – немски, както и обстоятелството, че са подадени шест заявления /без това на жалбоподателя/. Поименно са посочени учениците, желаещи да се преместят в НПМГ, дали е идентичен или не училищният учебен план, броя часове по немски език и успеха от последния завършен клас за всеки ученик. Посочено е, че ученикът К. С. С. не отговаря на изискванията, без да е посочено кои. Не става ясно защо при брой часове по немски език в НПМГ 432 /толкова е посочено и за заинтересованата страна/, учениците Д. Е. Г. и К. Г. Розенталова, с по 648 часа по немски език и успех 5,375 на Д. и 5,82 на К., са останали по-надолу в класирането за сметка на заинтересованата страна с успех 4,93.

Ето защо съдът намира, че оспорената заповед е издадена при допуснато съществено процесуално нарушение, свързано с изискването за форма на административния акт и обуславящо отмяната ѝ.

Отделно от посоченото съдът намира, че оспорената заповед е издадена и при допуснато съществено нарушение на предвидената в Глава пета НОДУО процедура. Съгласно посоченото в чл.103 ученици може да се преместват при наличие на свободни места в паралелката, в която искат да постъпят в същото или в приемащото училище. Според чл.104, ал.1 за свободни места се считат местата до утвърдения училищен и държавен план-прием, които включват: 1. незаетите места; 2. освободените през учебната година места.

Според ал.2 на с.р. свободните места се обявяват в тридневен срок от освобождаването им на сайта на училището и в регионалното управление на образованието. Съгласно чл.109 НОДУО ученикът се счита за преместен в новото училище от датата, посочена в заповедта на директора на приемащото училище.

В случая по делото не са представени доказателства, от които да е видно от коя дата Я. К. е преместена от НПМГ в Американския колеж, т.е. коя е датата, от която мястото се счита освободено. Представена е разпечатка от електронна поща, видно от която на 11.07.2024г. до директора на НПМГ е изпратено писмо от В. И., за която едва от становището по жалбата се установява, че е майка на Я. К., с искане за предоставяне на конкретен набор от документи, необходими за започване на процедурата по преместване на ученичката, вкл. заявление от 21.06.2024г. и служебна бележка от 25.06.2024г., издадена от Американския колеж. Отразеното в последната, че на ученичката е предложено да се премести в Американския колеж не е еднозначно на заповед по чл.108, ал.5 НОДУО на директора на приемащото училище, съответно като начална дата за наличие на свободно място не може да бъде възприета датата на електронното писмо 11.07.2024г.

На следващо място, дори да се приеме, че това е датата, на която ученичката е преместена в Американския колеж, то липсват доказателства за надлежно обявяване на свободното място на сайта на РУО С.-град.

Съгласно чл.108, ал.1 НОДУО, учениците се преместват при спазване на следните условия и ред: 1. подаване на писмено заявление от родителите и/или ученика съгласно до директора на приемащото училище; 2. до три работни дни от получаване на заявлението директорът на училището потвърждава пред родителя възможността за записването на ученика, уведомява писмено директора на училището, в което ученикът се е обучавал, и му предоставя копие на заявлението по т.1. До пет работни дни от получаване на информацията по т.1 директорът на училището, в което се е обучавал ученикът, издава удостоверение за преместване и го предоставя на директора на приемащото училище заедно с копие на училищните учебни планове, по които ученикът се е обучавал в класовете в първи и втори гимназиален етап /ал.2/. Директорът на приемащото училище до три работни дни от получаване на удостоверението по ал.2 определя със заповед условията за приемане на ученика и информира родителя/настойника и/или ученика. Родителят/настойникът и/или ученикът подписва декларация за информирано съгласие относно различията в учебния план в приемащото училище и необходимите приравнителни изпити, ако има такива /ал.5/. В срока по ал.5 директорът на приемащото училище информира писмено директора на училището, от което идва ученикът, за неговото записване /ал.6/.

Съдържанието на правната норма определя тридневен срок за обявяване на свободното място от училището и РУО и тридневен срок за произнасяне на директора на училището по подаденото до него заявление от ученика. Не е предвиден срок за подаване на заявление за преместване, съображения за което бяха изложени и по-горе при преценката за допустимост на жалбата. Такъв в случая е определен от ответника и то тридневен, при положение, че мястото е освободено по време на лятната ваканция, т.е. не се налага

предприемане на спешни действия с цел ученикът да не пропусне учебен материал. Какво е наложило определянето на такъв кратък срок, от мотивите на заповедта, с която е открита процедурата не може да се установи. По време, в което се ползват преимуществено платените годишни отпуски от родителите, а учениците са във ваканция, е необосновано определянето на тридневен срок за подаване на заявления, още повече, че те следва да са придружени от определен набор от документи, което налага посещаване на училището, в което учи желаещият да се премести ученик с цел снабдяване с тях.

Неясни, в нарушение на чл.12 и чл.13 АПК са останали изискванията към кандидатите и критериите за оценяването им, съответно тежестта на оценката по всеки един критерий. Прието е, че училищният учебен план на кандидатстващия ученик следва да бъде идентичен с този на НПМГ, без да са изложени конкретни съображения защо се дерогира нормата на чл.148, ал.2 ЗПУО, съгласно която при преместването си учениците от VIII до XII клас включително полагат приравнителни изпити, когато училищните учебни планове на приемащото училище и училището, от което ученикът се премества, са разработени въз основа на различни рамкови или типови учебни планове. Ако критериите за оценка са тези, показани в таблицата в протокола от 22.07.2024г., то същите са ограничителни и не създават възможност за реална конкуренция на равни начала между отделните кандидати при обявено състезателно начало за заемане на свободното място, което сочи на нарушение на принципа на равенство, регламентиран в чл.8 АПК.

Изложеното обосновава извод за незаконосъобразност на оспорената заповед на две самостоятелни основания – липса на мотиви и допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, пречателни за извършване на проверка за материална законосъобразност на оспорения акт. Поради това той ще следва да бъде отменен.

При този изход на делото на жалбоподателя се следват разноски, но такива не са поискани и съдът не може да ги присъди служебно. На ответника разноски не се следват.

Водим от горното и на основание чл.172, ал.2 АПК, Административен съд София-град, Второ отделение, 40-ти състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалбата на П. Г. И. – непълнолетен, действащ със съгласието на своите родители Г. И. И. и М. Ц. Б. – И., Заповед № РД-13-2052/23.07.2024г. на директора на Националната природоматематическа гимназия „А.. Л. Ч.“.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването му, чрез Административен съд София-град пред Върховния административен съд.

Решението да се съобщи на страните чрез изпращане на препис от него по реда на чл.137 АПК.

Съдия: